

DR. BALOGH ESZTER

TÚLÉLÉSI STRATÉGIÁK A MAGYAR GAZDASÁGBAN

Esettanulmányok a 2000-es évek elejéről

TARTALOMJEGYZÉK

Köszönetnyilvánítás	7
Előszó	9

I. ELMÉLETI ÉS KUTATÁSI KERETEK: A SZOCIOLÓGUS GONDOLATAI	
A VÁLLALATKÖZI KAPCSOLATOKRÓL	13
I.1. A gazdaság társadalmi kérdései: kapcsolatok és bizalom a piacon	14
I.1.1. Normák és szankciók	18
I.1.2. Csoportméret és csoportkohézió	19
I.1.3. Jogi környezet	20
I.2. Bizalom a posztszocialista gazdaságokban	23
I.3. A magyar helyzetkép	27
I.4. A kutatási módszer	31

II. STATUS QUO: A KEDVEZŐTLEN HELYZET ÚJRATERMELŐDÉSE	
A PIACON	33
II.1. A piaci pozíció szerepe az egyenlőtlenségek újratermelődésében	33
II.1.2. Túlélési stratégiák: emberarcú kapcsolatok és idegen-kapcsolatok	35
II.1.3. Növekedési stratégiák: az erős vállalatok kapcsolatai	45
II.1.4. Összefoglaló gondolatok az egyenlőtlenségek újratermelődéséről: a piaci pozíció szerepe	55
II.2. Az igazságszolgáltatás szerepe az egyenlőtlenségek újratermelődésében	59
II.2.1. A csalás legitim formái a gazdaságban	61
II.2.2. Vállalkozói válaszok: prevenció, konfliktuskerülés és a perhelyettesítő eljárások	67
II.2.3. Összefoglaló gondolatok az egyenlőtlenségek újratermelődéséről: a jogbizonytalanság szerepe	71

III. KELETI TÍPUSÚ PIAC: AZ ÉPÍTŐIPAR VÁLLALATKÖZI KAPCSOLATAI	77
III.1. Az ellenérdekeltséget kódoló iparági adottságok	79
III.2. A szélhámosság rendszere	82
III.3. A bizalomhiány tünetei	90
III.4. A vállalkozói kapcsolatok típusai	100
III.4.1. Függőségen alapuló kapcsolatok	100
III.4.2. Kapcsolati tőkére és a korrupcióra épülő kapcsolatok	101
III.4.3. Tartós kapcsolatok	105
III.5. Konfliktuskezelési stratégiák	108
III.6. Következtetések	114

TARTALOMJEGYZÉK

IV. NYUGATI TÍPUSÚ PIAC: AZ AUTÓIPAR VÁLLALATKÖZI KAPCSOLATAI	117
IV.1. A stratégiai gondolkodást kódoló iparági adottságok	119
IV.2. Vállalatközi kapcsolatok: stratégiai alapokon álló kapcsolatok	121
IV.3. Biztonság és bizalom	125
IV.4. Konfliktuskezelési stratégiák.	130
IV.5. Következtetések	134
V. ÖSSZEFOGLALÁS: ADALÉKOK A VÁLLALATKÖZI KAPCSOLATOK ÉRTÉKELÉSÉHEZ ÉS ÚJRAGONDOLÁSÁHOZ	137
Irodalom	143
1. sz. függelék: Az idézett vállalatok adatai	147
2. sz. függelék: A nem idézett vállalatok adatai	149